

εἰσὲ καιρὸν ὅπου νὰ γυρέψουν τὸ σπίτιν κατὰ τὰ γρά / μματάν τος νὰμποροῦ νὰ
 κιάνου τὸ ἄνωθεν χωράφιν ἀντὶς διὰ τὸ σπίτιν / πλὴ ἡ ἄνωθεν κερά Νικολέττα
 χροικώντας τὴν διάνοιάν της καὶ ξεύροντας πὼς διὰ / τὸ χρέος της ἐπουλήθηκε τὸ
 ἄνωθεν σπίτιν καὶ ἐποτεκαρίστην καὶ τὸ χωράφιν τῆς / νύφης της τῆς κερά Ἑρήνης
 διὰ τοῦτον διὰ νὰ μὴ ἔχην κάργος ἡ ψυχὴν της θε / λει ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἀφήνει
 καὶ παραδίνει τῆς αὐτῆς νύφης της τῆς κερά Ἑρήνης / τὰ ἴδια σπίτια τὸ μέσαν
 καὶ τὸ ὄξων νὰ εἶναι τῆς ἐξουσίας της νὰ τὰ κάμη ὡς / θέλει καὶ βούλεται ὡς σπύ-
 τια ἐδικάν της καὶ ὡς ἀγοράν της ἀντὶς τοῦ χωραφιοῦν της / καὶ πάλι διὰ τὶς ὄξο-
 δες ὅπου ἔχειν νὰ κάμη εἰς τὸν ἐνταφιασμόν της καὶ εἰς τὰ μνη / μόσυνάν της καὶ
 εἰσὲ ὅ,τιν ἄλλες ὄξοδες ποὺ ἔχειν νὰ κάμη διὰ λόγουν της καὶ διὰ τὴν / ψυχὴν της
 καὶ ἀπὸ κανένα νὰ μὴν ἔχην κανέναν ἐνμπόδιον μήτε ἀπὸ ἐδικόν της / μήτε ἀπὸ
 ξένο ἀλλὰ ἡ αὐτὴν κερά Ἑρήνη νὰ εἶναι νοικοκυρά καὶ ἐξουσιάστρα εἰς τὰ αὐτὰ /
 σπίτια ὡς ἄνωθεν γράφομε καὶ τὰ ἐξῆς. Ὅθεν εἰς βεβαίωσιν βάζει καὶ ἀξιόπιστους
 μάρτυρες.

/ — Τζανέτος ἱερεὺς Καρατζιᾶς καὶ ὁ οἰκονόμος Ἀξίας μάρτυρας — —

/ — Κωσταντῆς Μπάφος μάρτυρας τὰ ἄνωθε —

/ — Ἀλέξαντρος Σπανόπουλος καὶ Μιχέλης Μαρμαρᾶς μάρτυρες ὑπὸ χειρὸς κάμοῦ
 τοῦ ὑπογράφοντος —

/ — Ἰωάννης Μηνιάτης νοτάριος ἔγραψα.

377

Διαθήκη

φ. 207^r - 208^r

/ Ἑβγαλμένη Φ 213

/ [+ Εἰς δό]ξαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. 1683/ ἐν μηνὶ Νοεβρίου 26/
 κατὰ τὸ παλαιὸν εἰς τὸ / [Μέσαν] Κάστρον τῆς Ναξίας εἰς τὸ ἀρχοντικὸν τοῦ παναιν-
 δεσιμώτατου ἀφέντην πρὲ Τομάζου Μπά / [λιου] ἐπειδὴν καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων
 οἶδε τὴν ντελείωσιν αὐτοῦ οὐδὲ τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν καὶ / [δ]ιὰ τοῦτον καὶ
 ὁ ἄνω εἰρημένος ἀφέντης πρὲ Τομάζος φοβιζάμενος τὴν ἀωρία τοῦ πικροτάτου θα-
 / νάτου μὴν τὸν κανταλάβη ἀφνίδια καὶ μείνη ἀδιόρθωτος ἐπροσκάλεσεν ἐμένα τὸν
 ὑπο / γράφοντα νοτάριο ἵνα διὰ τῆς τοιαύτης διαθήκης διορθωθῇσεται σῶον γὰρ
 ἔχειν τὸ νοῦ ἃ / κεραία τὴν γλῶττα, καθαρὰ τὰς ἀκοὰς καὶ τὰ ἑτέρας τοῦ αἰσθήσεις
 χάριτιν Χριστοῦ καὶ ἐν / μπρώντοις ἀφήνει πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστιανοῖς τὴν ἐν Κυ-
 ρίου ἀγάπην καὶ τετελειωμένην συνχώρε / σιν τοὺς εἰπόντα κατ' αὐτοῦ τί ἀγαθὸν

ἡ πονηρὸν ἔπειτα ζητεῖν καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια παρ' αὐ / τῶν ἤτοι λέγειν πῶς ἀφήνει
τὴν εὐχὴν τοῦ ἀφέντου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἐδικήν του
καὶ τῶν / γονέων του τοῦ ἀνηψιοῦν του τοῦ μισέρ Μάρκου καὶ τῶν παιδιῶν του
καὶ ὁλωνῶν του τῶν συνκενῶν πλή λέγειν ὁ εἶρη / μένος ἀφέντης πρὲ Τομάζος πῶς
ἀφήνει τοῦ ἄνωθεν τοῦ ἀνηψιοῦ του μισέρ Μάρκου τὸ ἴδιόν / του σπίτιν ὅπου κά-
θεται μὲ τὰ κατώγιαν του καὶ μὲ πᾶσαν τὸς δικαίωμα καὶ ποσέσαν καθὼς / εὐρί-
σκουται μὲ κασέλες μπάνκον κονίσματα ροῦχα μασαρίες κρασοβούτζια καὶ ὅ, / τι
ἄλλα εὐρεθοῦσιν μέσαν εἰς τὰ αὐτὰ σπίτια ὅλα ἐδικά του μὲ τὴν κοντετζιόνε / τούτην
τοῦ τὰ ἀφήνει τὰ αὐτὰ σπίτια ὅτιν νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ τὰ πουλήσῃν μήτε νὰ τὰ
δώ / σῃν εἰσὲ ἄλλο πρόσωπον πάρεξ νὰ παντρέβῃν ἕναν του παιδὶ ἄσερνικὸν ὅποιο
θέλει / νὰ τοῦ τὰ πουρκοτάξῃν καὶ νὰ τοῦ κἀνῃ καὶ αὐτὸς κοντετζιὸν νὰ πηγαίνου
ἀπὸ ἄσερνικὸν ἕως / ἄσερνικὸν διὰ νὰ στέκῃν πάτα καὶ νὰ κατὰγεται ἀπὸ τὸ γένος
τῆς καζάδας μας διὰ νὰ / ἔχωμε τὸ μνημόσυνό μας λέγοντας καὶ παραγγεῖλοντας
ὁ αὐτὸς ἀφέντης πρὲ Τομάζος πῶς / εἶναι ἡ γνώμην του καὶ ἡ ὁρεξίν του ἂν εἶναι
θέλημα Θεοῦ σὰ γενεῖ τὸ παιδὶ ὅπου θέλει νὰ δώσῃν τὰ ἅ / νωθεν σπίτια νόμου ἡλι-
κίας καὶ θε νὰ τὸ παντρέψῃ νὰ τοῦ δώσῃν γυναῖκα τὸ παιδὶ τὸ θη / λυκὸν τῆς γει-
τόνισσάς μας τῆς κερά Μαρούσας τῆς γυνῆς τοῦ μισέρ Ἀντώνη Μαρτζέλου διό / τις
τίς γνωρίζων διὰ καλοὺς χριστιανοὺς καὶ ἄξιους εἰσὲ ὅλα καὶ ἂν εἶναι θέλημα Θεοῦ
ἡ χά / ρις του νὰ τὰ τελειώσῃν καὶ ἡ εὐχὴ μου μετ' αὐτά. Ἀκόμα λέγειν ἀφέντης ὁ
πρὲ Τομάζος / πῶς χρεωστεῖν αὐτὸς καὶ ὁ ἄνωθεν ἀνηψιός του ἀπάνω κάτω ἕως
ἑκατὸν πενήντα / ρεάλια καὶ ἀφήνει τὸ λειβάδι του ποὺ ἔχειν στὶς Φιλάδες τὸ σύν-
μπλιο τοῦ σινιὸρ Χρυσάκη / Γιουστινιάνου νὰ τὸ πουλήσῃν νὰ βγάλῃ τὸ αὐτὸν
χρέος καὶ ἃ δὲ φτάσῃν ἃς δώνῃ καὶ αὐτὸς / ἀπὸ ἐδικόν του, εἰ δὲ καὶ ὁ μεγαλοδύ-
ναμος Θεὸς τοῦ δώσῃν χάριν καὶ ξεχρεώσῃν τον ἀπὸ δούλε / ψίν του ἀπὸ κεῖν ποὺ
βρίσκεται διὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν Σμύρνη νὰ εἶναι πάλι τὸ αὐτὸν λειβάδι / ἐδικόν του
τῆς ἐξουσίας του νὰ τὸ κἀνῃ ὡς θέλει καὶ βούλεται. Ἀκόμη ἀφήνει τοῦ αὐτοῦ ἀνη-
/ ψιοῦν του τοῦ παιδίου ποὺ ἀκούει τὸ ὄνομάν του Τομάζος τὸ ἀμπέλι ὅπου ἔχειν
εἰς τὸν Ἅγιο / Ἰωάννη στὸ Ἀγερσανὶ νὰ τὸν ἐκάνῃ παπᾶ νὰ τὸ δώνῃ διὰ πατριμό-
νιον του. Ἀκόμη ἀφή / νει τῆς ἀνηψιάς του τῆς κερά Μανταλένας καὶ τῶν παιδιῶν
τῆς τὴν εὐχὴν τοῦ δεσπότην Χριστοῦ / καὶ τῶν γονέων τῆς καὶ τὴν ἐδικήν του,
ἔπειτα τῆς ἀφήνει τὸ ἀμπέλι ὅπου ἔχειν εἰς τὸν Ἅγιον / Θαλλαλαῖον τὸ σύνμπλιο τοῦ
σινιὸρ Τζωρτζάκην Σουμμαρούπα. Ἀκόμη ἀφήνει τῆς τὴν καυ / κάραν τῇ μικρῇ ὅπου
ἔχειν εἰς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὴν ἔχειν ἀγορὰ διὰ ρεάλια 40 / τὰ ὅποια τῆς τὰ ἀφήνει
μὲ κοντετζιὸν νὰ τὰ τζετάρῃν καὶ νὰ μένῃν κοντέντα [.....] / χιν νὰ γυρέψῃν νὰ
σκανταλίσῃν νὰ πῇ ὅτιν ἐκείνης ἤφηκε λίγα καὶ ἄλλου πολλὰ πλη [.....] / ἔκαμε ὡς
νοικοκύρης καὶ ἐξουσιαστής ὅπου ἤτονε καὶ εἰς τὸ γονικόν του καὶ εἰς τίς ἀγορές του

καὶ ἔτζ[ι ᾱ] / ν ἴσως καὶ γυρέψη νὰ σκανταλίσην νὰ εἶναι πριβάδα καὶ ἀπὸ αὐτὰ
 ὅπου τῆς ἀφήνω / νὰ πηγαίνου στοῦ κληρονόμοιν του τοῦ μισέρ Μάρκου. Ἀκόμη
 ἀφήνει διὰ τὴν ψυχὴν του τῆς θυγατ[έ] / ρας τῆς φυσικῆς τοῦ ἀνηψοῦ του τοῦ μισέρ
 Μάρκου τὰ σπίτια ποὺ ἔχειν ἀπὸ γονικά του εἰς / Νέον Χωρίο μέσαν καὶ ὄξων νὰ
 τὴν μπατρέψη νὰ τῆς τὰ δώσην μὲ τὸ θέλημάν του. Ἀκόμη ᾱ / φήνει τῆς καὶ τὸν
 μπάκον ποὺ εἶναι ἀπὸ κατωθιὸ ἀπὸ τὸ παραθύρι μὲ δύο ἄνοιξες μὰ / νὰ τὴν μπαν-
 τρέψη τὸ γληγορώτερον διὰ νὰ μὴ ξεπέσην διότις εἶναι θηλυκόν. Ἀκόμη νὰ / τῆς
 δώσην καὶ ἓνα κρασοβούτζι ἢ μιὰ μετζάνα ὅ,τιν θέλει. Ἀκόμα λέγειν καὶ παρανγ-
 γείλει / πὼς ἐπειδὴ καὶ νὰ λείπη ὁ ἄνωθές του ἀνηψιὸς εἰς τὴν Σμύρνη καὶ λάχει
 του θάνατος πρὶ ἔλθειν / ἐκεῖνος νὰ εἶναι ἡ γυναίκα του ἡ κερά Ἐρήνη νοικοκυρά
 σὲ ὅ,τιν τὸς ἀφήνει καὶ σὲ ὅ,τι νιτράδα ἢ / θελέ του εὐρεθῇν / νὰ πουλι / ἔται / νὰ
 δίνεται διὰ τὴν ψυχὴν του εἰς τὰ πτωχὰ καὶ εἰς τῶν πατέρω τῶν καπου / τζίνων
 νὰ τὸς ἐπένμπου ἀπὸ κεῖνον ὅπου μποροῦσιν διὰ νὰ ἔχη σωτηρίᾳ ἢ ψυχὴν του /
 καὶ νὰ ἔχουν τὴν ἔγνοια τῆς ψυχῆς του νὰ κάνου τίς λειτουργίες του κατὰ τὴν τάξιν
 σάν / καλὰ τὸς ἀφήνει τὸ ἐδικόν του καὶ κάνει τις κληρονόμους εἰς τὰ πάντα ὡς
 ἄνωθεν. Ἀκό / μα λέγειν πὼς ἀφήνει τοῦ ἄνωθεν ἀνηψιοῦν του τοῦ μισέρ Μάρκου
 τὴν καυκάρᾳ τῇ μεγάλῃ / λη ὅπου ἔχειν στὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὴν ὁποία τὴν ἔχει πα-
 κτωμένη τοῦ μισέρ Μιχάλη τοῦ Πα / ρακαλετοῦ διὰ ρεάλια 20 / γόδε πέρ γόδε κα-
 θὼς διαλαβάνει τὸ γράμμαν τος καὶ ἄς τῇ ξεπενι / ἀρην νὰ εἶναι ἐδικὴν του ἀφή-
 νοντάς του καὶ κοντετζιὸν ὅτιν διὰ τὴν αὐτὴν καυκάρᾳ / νὰ τοῦ κάνου μία λειτουρ-
 γία κάθε ἐβδομάδα ἀποσβιώσην ἀπὸ τὸν κόσμον ἐτοῦτον / καὶ ἂν τοῦ φαίνεται βα-
 ρὺν νὰ κάνη τῇ λειτουργίᾳ ἄς δώσην τὴν αὐτὴν καυκάρᾳ ὄνοῦς παπᾶ ἄξιου / ποὺ νὰ
 μπορῇν νὰ τὴν κάνη τῇ λειτουργίᾳ κάθε ἐβδομάδα καὶ νὰ τὴν ἀργουμεντάρην νὰ /
 κάνη νιτράδα ξεκαθαίρονοντας ὅτιν τῇ λειτουργίᾳ νὰ τὴν ἀρχινοῦσιν ἀπόστας ἦθε / λε
 ἐβγεῖν ἀπὸ τὸν κόσμον ἐτοῦτο ὁ ἀνηψός του νὰ δώνη νὰ τοῦ τὴν κάνου καὶ ξεπενιά-
 ρον / τας τὴν καυκάρᾳ νὰ τὴν ἐδώνη ὄνοῦς παπᾶ διὰ νὰ κάνη τῇ λειτουργίᾳ ἕως οὔ
 / νὰ γενῇ τὸ παιδὶν ὁ Τομάζος παπᾶς νὰ τὴν μπαίρνη πάλι τὴν αὐτὴν καυκάρᾳ /
 νὰ κάνη καὶ τὴν διορισμένην λειτουργίᾳ. Ἀκόμη ἀφήνει διὰ τὴν ψυχὴν του τοῦ / Γιά-
 κουμου τοῦ φυσικοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνηψοῦ του τὸ ἀμπέλι ποὺ ἔχει στὴ Μελιτίνα παν-
 / τοτινὸ μὲ τὸν Μπαβέντζο νὰ εἶναι ἐδικόν του λέγοντας ἀκόμη πὼς ἂν ἴσως καὶ
 / ἐξέχασεν τίποτις καὶ δὲν τῷ γραψεν θέλει ὅ,τιν τοῦ βρεθεῖν καὶ ὅ,τι ἀσπετατίβες /
 τοῦ ἀγγίζου νὰ εἶναι ὅλα τοῦ αὐτοῦ ἀνηψιοῦν του ὡς κληρονόμον ποὺ τὸν ἀφίνειν
 εἰς / τὸ δικόν του καὶ εἰς τὴν ψυχὴν του. Ἐτιν ρωτηθεῖς παρ' ἐμοῦ τοῦ νοτάριου
 εἰ ἔχην παραν / γγ[εῖλει] τί ἕτερον καὶ εἶπε μου οὐχὶν εἰ μὴ ἡ παροῦσαν του δια-
 θήκην θέλει εἴσταιν ἰσχυ / ρὰς βεβαία καὶ ἀχάλαστην βεβαιώνοντάς τηνε καὶ ἰδιο-
 χείρως τουν καὶ μὲ ἀξιοπί / στους μαρτύρους καὶ τὰ ἐξῆς—

/ < πρὲ Τομάζος Μπάλιος βεβαιώνω τὴν μπαροῦσα μου διαθήκη -
 / < πρὲ Ἰάκωβος Γρίσπος μάρτυρας
 / < πρὲ Μικέλες Βυζάντιος μάρτυρας
 / < πρὲ Βαρτολομέγος Ρώσης μάρτυρας
 / < πρὲ Γεώργης Σουμμαρίπας μάρτυρας
 / < Ματαῖος Σουμμαρίπας μάρτυρας τ'άνωθε
 / < Ἀτώνης Μαρτζελᾶ μάρτυρας
 / < Λουκᾶς Ὁμηρος μάρτυρας
 / — Ἰωάννης Μηνιάτης νοτάριος ἔγραψα.

378

Ἀντὶ καταβολῆς δόση

φ. 208^Γ

/ Ἐβγαλμένη ἀπὸ τὸν παπᾶ

/ + Εἰς δόξαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. 1683/ ἐν μηνὶ Δικεβρίου 5/ εἰς
 τὸ σπίτιν κάμοῦ τοῦ / ὑπογράφοντος νοτάριου ἐδῶ παρὼν ὁ εὐλαβέστατος παπᾶ
 κύρ Γεώργιος τοῦ παπᾶ Παρασκε / υᾶ καὶ ἡ κερά Μαρία γυνὴ τοῦ ποτὲ Νικολοῦ
 Ξενάκην λέγοντας καὶ ὁμολογώντας ἡ αὐτὴν / κερά Μαρία τὸ πὼς ἐχρεώσται τοῦ
 ἄνωθεν ἀφέντη παπᾶ κύρ Γεωργίου ρεάλια δέκα ἡ / τοιν νούμερο 10/ διὰ τὰ ὅποια
 δέκα ρεάλια τοῦ δίνει καὶ παραδίνει του καὶ πουλεῖ του τὸ ἔμισόν χω / ράφιν ὅπου
 ἔχειν εἰς τὴν τοποθεσίᾳ τῶν Ἐγγαριῶν εἰς τὸ μέρος τῆς Ἀγίας Μαρίνας τὸ / ὅποιο
 ἄλλο ἔμισόν χωράφιν τὸ ἔχειν ὁ μισέρ Ἰάκωβος ὁ Γοργογύρης ἀγορὰ ἀπὸ τὴν αὐτὴν
 / Μαρία καὶ εἶναι ὅλο ἕνα / καὶ σύνμπλι / ο τοῦ Ἀλέξην / Θεολογίτη / καὶ Κου-
 μούνας / Στράτας / τὸ ὅποιο ἔμισόν χωράφι μὲ ὅλα του τὰ δικαιώματα καὶ μὲ μιὰ
 ἐλιά / ποὺ εἶναι μέσα στὸ αὐτὸν πρᾶμα νὰ γροικᾶται ἐδικόν του καὶ νᾶχην καὶ τὴν
 ἔμισή ἐλιά καὶ ἀπὸ τὴν / σὴνμερον τοῦ το παραδίνει εἰς τὰς χεῖρας του νὰ τὸ κάμη
 ὡς θέλει καὶ βούλεται ὡς πρᾶμα δικόν / του καὶ ἀγορὰν του πουλήσειν χαρίσειν
 πουρκοτάξειν ἢ ψυχικόν τὸ δώσειν καὶ τὰ ἐξῆς καὶ διὰ κανέ / να καιρὸν ὅπου νὰ
 ἤθελε εὔρεθῇν τινὰς νὰ δώσῃν πείραξιν ἢ νὰ γυρέψῃ δικαιώμα / τα διὰ τὸ αὐτὸν
 πρᾶμα ὀμπλιγάρεται αὐτὴν ἢ πουλήτρην καὶ τὰ καλὰν τῆς νὰ μαντινιέρην / καὶ
 νὰ ντεφεντέρην εἰς πᾶσαν ἐνάντιον καὶ τὰ ἐξῆς. Ἀκόμα καὶ ἂν ἤθελε τύχην εἰς
 κανέναν καιρὸν καὶ βρεθῇν τὸ σκρίτον τοῦ ἄνωθεν χρέου εἰς ἄλλο σκρίτον εἰς ὄνομα
 αὐτηνῆς ἢ τοῦ ἀντρός τῆς νὰ / μὴν ἀξίζην μόνον νὰ εἶναι νουλάδον. Ὅθεν εἰς βε-